

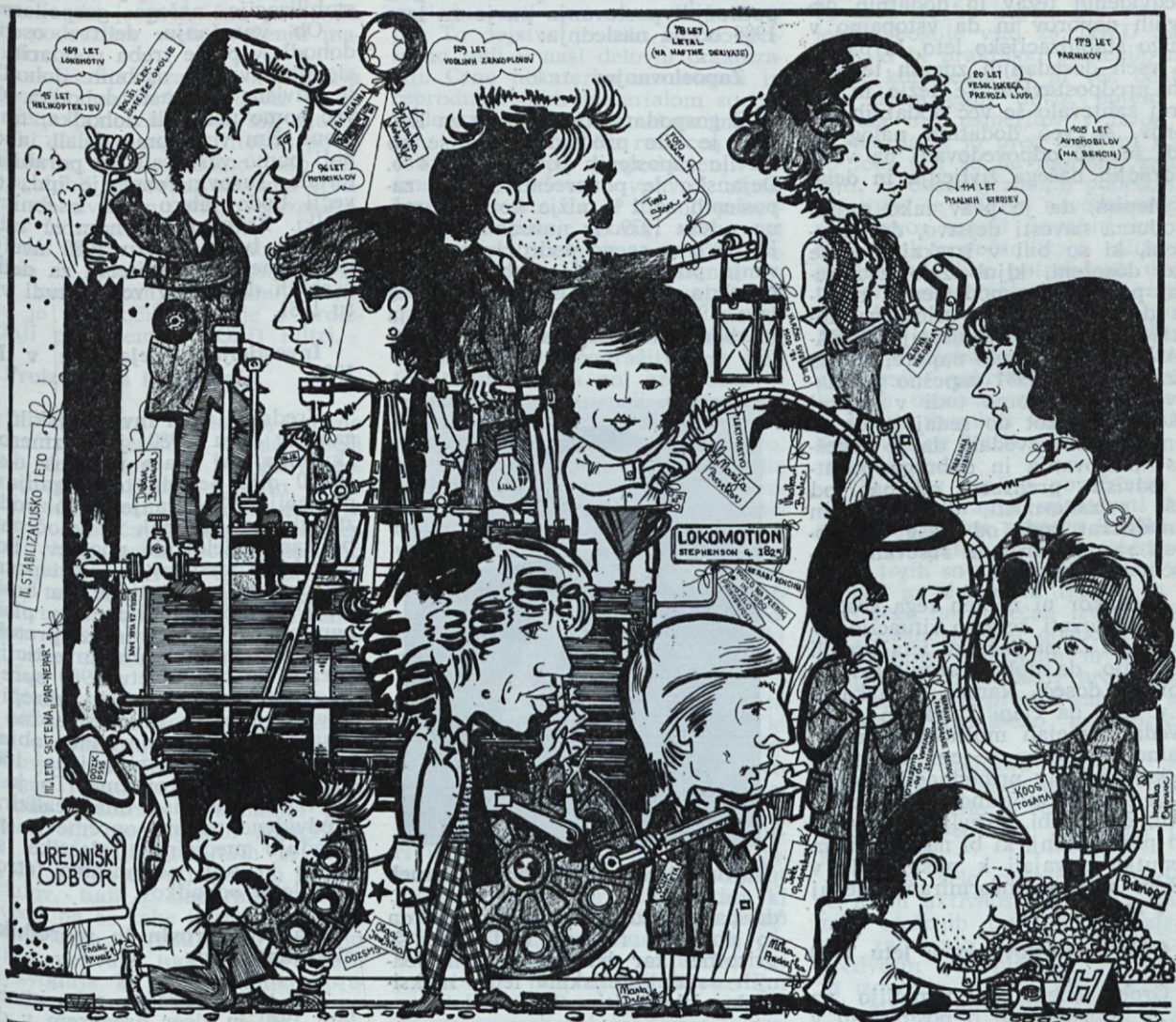
TOSAMA

Izhaja od meseca oktobra 1965
List, ki ga člani kolektiva dobijo brezplačno, izhaja enkrat mesečno
Leto izhajanja: XVI

Št. 12

GLASILO DELAVCEV TOSAME

december 1980

...SREČNO NOVO LETO '81...

Ocena poslovanja v letu 1980 in predvidevanja za leto 1981

Zaključek leta je priložnost in tudi dolžnost, da napravimo inventuro poslovnih uspehov pa tudi neuspehov doseženih v preteklem letu in tudi priložnost, da vsaj v grobih obrisih predvidimo kako in pod kakšnimi pogoji bomo živeli in delali v letu, v katerega vstopamo.

Prav gotovo moramo že takoj na začetku tega sestavka ugotoviti, da zaključujemo prvo takoimeno »resno stabilizacijsko« leto, ki nam je povzročilo celo vrsto nepredvidenih težav in dodatnih delovnih naporov in da vstopamo v drugo stabilizacijsko leto, ki pa bo po vseh dosedanjih znanih temeljnih predpostavkah še težje in bo torej zahtevalo še več dodatnih naporov, še več dodatnih nalog in tudi še več odpovedovanj na vseh področjih našega življenja in dela.

Menim, da je prav tako nujno uvodoma navesti dejstvo, da so uspehi, ki so bili v iztekajočem se letu doseženi, kljub zelo zaostrenim pogojem gospodarjenja, rezultat dela in naporov celotnega kolektiva delovne organizacije TOSAMA in da bomo tudi napore, ki nas čakajo v letu 1981 uspešno premagovali le, če bomo tudi v naprej tako enotni kot do sedaj in če se bomo stalno zavedali, da je uspešnost poslovanja in dobrega počutja odvisna predvsem od nas, od naše prizadevnosti, delavnosti in nemalokrat tudi od naše sposobnosti razumevanja in reševanja tekočih problemov.

Vsekakor ni namen tega sestavka prikazovati celotno situacijo tako, da bi že na začetku leta krenili z mislijo, da dobrih rezultatov ne moremo doseči. Namen sestavka je le v tem, da člani kolektiva dobe, seveda v mejah možnosti, čimbolj realno predstavijo o tem kaj se je in kaj se bo v prihodnosti dogajalo in na kaj moramo biti pripravljene, da ne bi doživljali neprijetnih presenečenj, ki bi nas v danem trenutku navajali k mislim, da v našem sistemu informiranja nekaj ni v redu.

OCENA POSLOVANJA V LETU 1980

Grobe ocene, ki temeljijo na prvih informacijah o poslovanju v enajstih mesecih 1980, leta so glede doseženih temeljnih kazalcev poslovanja naslednje (primerjalno na leto 1979):

— celotni prihodek bo večji za okoli 30 %

- porabljena sredstva bodo večja za 36 %
- dohodek se bo povečal proti letu 1979 za 20 %
- ostanek dohodka za poslovni sklad bo večji za okoli 50 %
- masa sredstev za osebne dohodke bo večja za okoli 17 %
- izvzci bo večji predvidoma za 70 % oziroma za 40 % večji od planiranega
- letni plan proizvodnje bo dosežen okoli 100 %.

Po posameznih pomembnejših področjih poslovanja pa je za leto 1980 ocena naslednja:

Zaposlovanje:

Z gospodarskim načrtom za leto 1980 je bilo predvideno, da se bo število zaposlenih povečalo za 4 %. Dejansko je povprečno število zaposlenih za 1 % nižje kot povprečno v letu 1979. Iz navedenega izhaja, da smo se na področju zaposlovanja ponašali zelo stabilizacijsko, posebno še ob dejstvu, da bo za leto 1980 načrtovana proizvodnja predvidoma dosežena 100 %. Seve-

Glavni direktor Edvard Peternel

da pa to tudi kaže na dejstvo, da so notranje rezerve v Tosami še prisotne, kar bo nujno v naslednjih »stabilizacijskih« letih maksimalno izkoristiti.

Delitev osebnih dohodkov

Pomemben stabilizacijski ukrep, ki je v letu 1980 urejeval delitev dohodka in osebnih dohodkov »Dogovor o uresničevanju družbene

usmeritve dohodka v letu 1980« je vsekakor pomembno vplival na to problematiko tudi v Tosami. Glede na prejšnjo ugotovitev, da je povprečno v Tosami zaposlenih 1 % manj delavcev in glede na to, da se je masa osebnih dohodkov povečala za 17 % je ugotovljeno, da so se vrednosti kategorij povečale, kar za 27 %. Ocenjeno je, da kljub tem korekcijam in kljub temu, da sta bili TOZD FILTRI in DSSS v polletju in tričetrtletju še močni kršiteljci navedenega družbenega dogovora, ob koncu leta niti DO, niti nobena od organizacijskih enot Tosame ne bo več na seznamu kršiteljci. Tudi to je pomemben prispevek k skupnim naporom stabilizacije našega gospodarstva.

Ob vprašanju delitve osebnih dohodkov pa je treba poudariti naslednje: višina osebnih dohodkov je odvisna od rasti dohodka. Čim več bomo ustvarili dohodka; to pomeni, čim več bomo delali in čim bolj bomo varčevali pri porabi materiala, surovin, energije ipd., tem večji bodo lahko naši osebni dohodki. Zavedati se namreč moramo, da bodo v letu 1980 uveljavljeni omejitveni kriteriji za delitev osebnih dohodkov veljali tudi v letu 1981.

Investicijska dejavnost v letu 1980

Vrednost vseh investicijskih vlaganj v letu 1980 je razmeroma skromna, saj znaša vsega le okrog 10.000 din. Seveda ta vlaganja ne pomenijo povečanja proizvodnih zmogljivosti, ampak le določena izboljšanja delovnih pogojev. Poleg navedenih sredstev, ki so neposredno vložena v investicije, pa bo cca 15.000,00 din porabljenih za plačilo anuitet za investicije iz preteklih let. Tudi na področju investicijske porabe so bili v letu 1980 sprejeti zelo ostri stabilizacijski ukrepi in sicer v tem, da ni bilo možno investirati v neproizvodne objekte in da je bila uveljavljena 100 % prepoved uvozu opreme. To je tudi vzrok, da niso bile realizirane predvidene nabave opreme za proizvodnjo medicinske plastike, sandrone in tudi ne opreme (stroja) za mletje odpadkov.

Nabava surovin in reprodukcijskih materialov

Na tem področju smo imeli v letu 1980 in sicer predvsem v drugi polovici leta izredne težave. Te so bile prisotne tako na domačem kot na uvoznem nabavnem tržišču.

Oskrba iz domačega trga je bila močno otežena predvsem zaradi tega, ker so bili proizvajalci in doba-

vitelji primorani svojo prodajo usmeriti v izvoz, bodisi zato, ker so potrebovali devizna sredstva, bodisi zato, ker so na tujih trgih dosegli boljše prodajne cene. Zaradi tega smo imeli največje težave pri preskrbi s prejo, saj nam je v novembru in decembru stalo tudi do 25 odstotkov tkalskih strojev.

Precejšnje težave smo imeli tudi pri nabavi kartonske embalaže, papirja, lepilnih trakov in podobno.

Zaradi pomanjkanja deviz pa smo imeli tudi precejšnje težave pri oskrbi z repromateriali iz uvoza. Omejitev pri razpolaganju z ustvarjenimi devizami (pri TOZD Saniteta 95 %, pri TOZD Filtri pa samo 60 %) so povzročile močno zmanjšano kupno moč in tako smo nabavo materialov največkrat reševali s pomočjo avansov. Tem povečanim težavam je mnogo pripomogla tudi v juniju izvedena devalvacija, ki je praktično pomenila 30 % podražitev vseh uvoženih materialov.

Zmanjšanje pravice koriščenja z izvozom ustvarjenih deviz in omenjena podražitev sta bili glavni vzrok, da smo morali močno povečati izvoz, saj smo edino tako lahko pridobili potrebna devizna sredstva za uvoz surovin, repromaterialov in rezervnih delov.

Tudi nepravočasna nabava materiala iz uvoza, ki je bila posledica pomanjkanja deviznih sredstev je povzročila zastoje v proizvodnji predvsem v TOZD Filtri.

Proizvodnja in prodaja

Proizvodnja v opisanih, močno oteženih razmerah ni mogla doseči tistih rezultatov, ki bi jih lahko. Zaradi pomanjkanja surovin je bila izkoriščenost strojnih zmogljivosti pod običajno ravnijo, delavce pa je bilo treba večkrat začasno premeščati na druga dela, kar vsekakor tudi negativno vpliva na produktivnost. Le-ta je bila v Tosami v letu 1980 kar za 8 % nižja od načrtovane oziroma je komaj dosegla nivo iz leta 1979.

Kljub vsem naštetim težavam je bil vendarle dosežen načrtovan nivo proizvodnje, saj se odstotek izpolnjevanja plana proizvodnje za celotno Tosamo približuje 100. To je bilo doseženo z ustrezno presmeritvijo proizvodnih zmogljivosti, v kritičnih trenutkih in seveda, če je bilo dovolj surovin in materialov, tudi z nadurnim delom. Seveda pa so take improvizacije in prilagajanja trenutnemu stanju nujno vplivale tudi na strukturo proizvodnje, ki se je nekoliko spremenila glede na načrtovano.

Logično je, da so navedeni problemi tudi precej vplivali na področje prodaje. Predvsem je močno povečan izvoz vplival na to, da je bilo izdelkov za domače tržišče vedno manj in je bilo pomanjkanje naših izdelkov na tem tržišču zelo

veliko. Pomanjkanje izdelkov za domači trg je povzročalo, da so bile naše pošiljke domačim kupcem nekompletne, zaradi tega tudi večkratne, kar je vsekakor tudi močno vplivalo na stroške transporta. To pomanjkanje je tudi povzročilo, da so se povprečne zaloge izdelkov v skladiščih v tem letu občutno zmanjšale.

Iz navedenega izhaja, da je bila v letu 1980, prav gotovo pa bo enako tudi v 1981. letu, osnovna usmeritev prodaje naslednja: izvoziti vse, kar je kupec v tujini pripravljen kupiti, doma pa uveljavljati selektiven pristop do kupcev in s preostalimi izdelki optimalno zadovoljevati, predvsem dolgoletne poslovne partnerje.

Problematika cen

Leto 1980 je bilo tudi za naše, jugoslovanske, razmere izjemno v pogledu rasti cen na vseh področjih. To dejstvo je bilo močno prisotno tudi v naši delovni organizaciji. Cene nekaterim surovinam in reprodukcijskim materialom so porasle tudi za 50 %, nekaterim pa celo preko 100 %. Na rast cen v zaostrenih pogojih gospodarjenja nismo mogli bistveno vplivati, zlasti ne ob dejstvu, da je močno prisotno pomanjkanje skoraj vseh vrst materialov, predvsem na račun povečanja izvoza. Ob vprašanju — kupiti material in proizvajati ali pa ne obratovati, smo pač morali pristati na zahteve dobaviteljev in sprejemati vse podražitve pa bilo to uradne ali pa pol neuradne.

Tudi mi smo uspeli dvakrat povečati cene našim izdelkom — v mesecu maju in mesecu oktobru. Na žalost naše podražitve niso bile tolikšne, da bi pokrile vse podražitve pri surovinah in repromaterialih. To vsekakor negativno vpliva na ustvarjeni dohodek in ostanek dohodka. Tu je tudi osnovni vzrok, da je rast porabljenih sredstev za 16 % večja od rasti dohodka. Vsekakor pa bo problematiki cen tudi v prihodnje potrebno posvetiti veliko pozornosti.

Verjetno je pri tej problematiki primerno omeniti tudi cene, ki jih dosegamo pri tujih kupcih. Zaradi močne konkurence na tujih trgih in ob dejstvu, da povpraševanje postopoma upada, tudi dosežene cene niso tolikšne, da bi v smeri ustvarjanja dohodka vspodbujale povečevanje izvoza. Na žalost moramo skoraj pritrčiti tistim, ki pravijo, da je v sedanji, izredno težki gospodarski situaciji bolj pomembno z izvozom ustvarjati in pridobivati prepotrebne devize kot pa dohodek. Prav gotovo tudi to vpliva na razkorak med rastjo stroškov in rastjo ustvarjenega dohodka.

Veliko je še področij v poslovanju naše delovne organizacije, ki bi bila morda primerna, da se jih vsaj delno omeni. Vendar pa glede

na omejen prostor in predvsem zato, ker bomo imeli ob sprejemanju zaključnega računa za leto 1980 še veliko priložnosti za ocenjevanje poslovanja v letu, ki se izteka, vseh področij le ni potrebno obravnavati. Uvodoma je rečeno, da bo ta sestavek dal le grobo oceno poslovanja v preteklem letu in menim, da je to tudi doseženo.

Predvidevanja za leto 1981

Kljub temu, da smo praktično že na pragu novega leta, še vedno niso jasna vsa osnovna izhodišča na podlagi katerih bi lahko dali natančnejšo sliko pogojev gospodarjenja v letu 1981. Z gotovostjo pa lahko trdimo, da bo leto 1981 še težje in še zahtevnejše kot je bilo 1980. leto.

Za sedaj je znano, da bomo imeli v letu 1981 65 % pravic koriščenja deviz iz ustvarjenega izvoza. Če nam ne bo uspelo pridobiti izjemne pogoje vsaj za TOZD Saniteto, ki bi praktično pomenilo možnost koriščenja 90 in več odstotkov ustvarjenih deviz, potem bo morala biti usmeritev v izvoz tolikšna, da si jo pred startom v novo leto niti še ne moremo zamišljati. Iz dosedaj znanih planskih usmeritev se bo ob navednem dejstvu izvoz moral povečati kar za 80 %. Tak povečan izvoz zahtevajo predvsem velike potrebe po uvozu surovin, repromateriala in rezervnih delov pa tudi opreme, poleg tega pa vedno močnejše zahteve domačih dobaviteljev po delnem deviznem pokrivanju materialov katerih osnovna surovina je tudi iz uvoza (bombaž za prejo, naftni proizvodi za izdelke iz plastike, kemikalije ipd.).

Ob tako močno povečanem izvozu pa moramo upoštevati tudi naslednje: izvoz zahteva izdelke visoke in stalne kvalitete, cene na tujih trgih so skoraj praviloma nižje kot na domačem tržišču in zaradi tega bo povečan izvoz vplival na počasnejšo rast dohodka od rasti celotne realizacije in verjetno tudi od rasti stroškov proizvodnje, tuji kupec neizprosno zahteva spoštovanje pogodbeno dogovorjenih rokov, ipd.

Vse to zahteva ustrezen, zelo resen pristop vseh delavcev delovne organizacije k realizaciji proizvodnega, predvsem izvoznega programa.

Drugo, zelo pomembno področje naših aktivnosti, ki bo v danih zelo oteženih pogojih gospodarjenja zahtevalo dosti več resnosti, predvsem pa hitrejšo realizacije, za izpolnitev v letu 1980 postavljenih in sprejetih nalog, je zmanjševanje uvoza. Izhajati moramo iz tega, da so devize preveč težko pridobljene, da bi jih tudi v bodoče razmetavali za nabavo materialov in rezervnih delov, ki bi jih sicer lahko kupovali ali pa izdelovali do-

ma. Naloge iz tega področja nujno zahtevajo hitre in učinkovite akcije in zagotovo so to prioritete naloge za vse službe in vse delavce, ki na teh področjih delajo oziroma so za to zadolženi.

Tudi sicer bo leto 1981 stabilizacijsko v pravem pomenu besede. Celotna jugoslovanska skupnost, v tej skupnosti pa kot sestavni del tudi delavci Tosame, bo usmerjena v to, da bi naše družbenoekonomske odnose spravili v normalne okvire, predvsem na področju vseh oblik porabe in trošenja sredstev ob uvodoma navedeni usmeritvi, to je zmanjševanju zunanjetrgovinskega primanjkljaja oziroma izenačevanju zunanjetrgovinske bilance.

Če bomo hoteli doseči zelene cilje in ob tem vsaj približno obdržati nivo življenjskega standarda, ki je realno gledano občutno nižji kot v letu 1979, bomo morali vsi, ne glede na to, kje smo in kaj delamo, delati več, bolj kvalitetno s čim manjšimi stroški dela in biti pri trošenju ustvarjenih sredstev čim bolj racionalni in varčni.

To osnovno načelo naj bo tudi temeljno napolnilo za naše delo in življenje v letu 1981. Prepričan sem, da bomo delavci Tosame naloge, ki smo si jih zastavili in katerih realizacijo pričakuje naša družbenopolitična skupnost, uspešno izvršili. Porok za to so nedvom-

no dosednji izredni uspehi, ki jih je kolektiv TOSAME dosegel v vseh fazah razvoja in rasti delovne organizacije.

Izkoriščam to priliko, da vam dragi sodelavci, člani delovnega kolektiva TOSAME, ob vstopu v 1981. leto zaželim čim več delovnih uspehov in dobrega počutja v okviru TOSAME, v osebnem življenju pa čim več osebne sreče in zadovoljstva.

Enake želje veljajo tudi vsem dosedanjim, upokojenim članom kolektiva, ki so še vedno zvesti TOSAMOVCI in redni bralci naše glasila.

Glavni direktor
Edvard PERNEL

KUHAMO - KUHAJO

Okrogla miza o problematiki prehrane delavcev Tosame

Uredniški odbor se je zaradi obilice vroče krvi, ki nastaja v zvezi s prehrano delavcev v Tosami odločil, da se organizira razgovor, s predstavniki delavcev, ki jih predlaga sindikat, delavci, ki delajo v obratu družbene prehrane, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in delavci, ki delajo v strokovnih službah ter finančno in plansko vodijo poslovanje obrata družbene prehrane. Ta razgovor naj bi bil širša in celovita informacija o nastali situaciji, o vzrokih takšnega stanja in po možnosti naj bi se oblikovali predlogi za rešitve problema v prihodnjem letu:

V razgovoru, ki je bil dne 11. decembra 1980 v sejni sobi, so sodelovali: Limoni Janez, Marčun Ema, Adamič Lojzka, Gotar Joži, Habjan Marta, Zajc Albina, Črv Ivanka, Štrukelj Marjan, Kos Martin, Pogačar Nuša, Ogorevc Ivanka, Drčar Marta, Kralj Janez, Jamnik Janez, Mlakar Marjan.

Razgovor je vodil Arnuš Franc.

Kralj Janez: Predno pričnemo razgovor, moram reči nekaj o okvirih finansiranja malice v Tosami. Letošnje leto je za regresiranje malice za posameznega delavca določena višina 550,— din na mesec. Ta višina je bila sprejeta s formiranjem sredstev v skladu skupne porabe na pričetku leta. Do leta 1980 tudi nismo v ceno obroka zajemali vseh stroškov, ki pri pripravi obroka nastajajo. Letošnje leto pa na osnovi predpisov v ceno obroka vkalkuliramo vse nastale stroške kot so: materialni stroški, prehranbenih artiklov, osebne dohodka delavcev v obratu družbene prehrane, čistila, stroške, ki nastajajo v zvezi s čiščenjem itd. V tem ča-

su smo pred tem, ko se bomo odločali o višini regresa za topli obrok za leto 1981. Višina regresa je odvisna od finančne moči posamezne delovne organizacije. V stališčih družbenopolitičnih organizacij in aktih, ki govorijo o sredstvih sklada skupne porabe, se v prihodnjem letu predvidevajo določene spremembe in sicer se bo obrok za delavce, ki delajo pod težjimi pogoji dela finansiral iz materialnih

stroškov in poudarjena je prednost finansiranja topliga obroka pri oblikovanju združenih sredstev sklada skupne porabe.

ARNUŠ: Kaj menite o malici?

Zajc Albina: Z malico delavci v zadnjem času nikakor ne moremo

biti zadovoljni. Veliko se govori o ceni obroka, vrednosti bona pa nas zanima kako je s to zadevo?

Črv Ivanka: Glede na to, da smo bili v Tosami navajeni dobro jesti, je sedaj malica slaba. Obroki so preveč začinjeni, kvaliteta je padla. Za hladen obrok sedaj večsah dobimo samo en sendvič. Trdimo, da malica ni vredna enako kot je vreden blok. Velikokrat smo nezadovoljni tudi nad slabo higijeno in čiščenje hrane pred pripravo tudi ni tako kot bi moralo biti.

Limoni Janez: Delavci želimo imeti na svojem krožniku malico v vrednosti celotnega regresa. Stroški se po našem mnenju ne bi smeli zajemati tako kot se, ali pa naj se poišče druga ustrezná rešitev. Kvaliteta in količina obrokov bi morala biti zagotovljena enaka, kajti nedopustno je, da pri istem finansiranju dobivamo tako različno vredne obroke (hladne).

Gotar Joži: Malica je slaba, kuhinja ne zagotavlja vsem delavcem mleka. Večasih ga ne dobimo niti tisti, ki nam po pravilniku o varstvu pri delu zaradi težjih pogojev dela ne pripada.

Adamič Lojzka: Kvaliteta malice ni zadovoljiva. Delavci imamo občutek, da se malica deli po obrazilih, da smo deljeni po oddelkih in da večsah cel oddelek dobi slabšo malico. Tudi higieni bo potrebno posvetiti več pozornosti.

Habjan Mara: Delavci smo mnena, da je malica lahko skromna in okusna. To so nam naši kuharji že večkrat do sedaj pokazali, da znajo pripraviti take obroke. Vendar je sedaj stanje porazno. Vsak dan čorba istega okusa. Kaj se pri tako veliki količini odpadkov hrane res ničesar ne naučimo?

Marčun Ema: Očitno je, da vrednost tople in hladne malice ni enakovredna. Zelimo točno ovrednotenje posameznega obroka in ob račun vsake malice. (tako smo to že imeli v stari menzi) Širša izbira hladne malice pa bi gotovo vpilavala na zmanjšanje nezadovoljstva ljudi nad malico.

ARNUŠ: Kaj lahko odgovorite na vse to?

Štrukelj Marjan: Vrednost bloka je danes pri nas seštevek regresa delavca za en dan in lasten prispevek kar zneso 29 din (25 + 4), na dan. Glede na takšno zaje-manje stroškov pa je teh 29 din obremenjenih s celo vrsto postavk, tako, da za malico, mislim za tisto, kar dobi delavec na krožnik, ostane le 18 dinarjev. S takšnimi sredstvi, pa gotovo nismo v stanju zadržati kvalitete malice, na katero smo bili delavci v Tosami v preteklih letih navajeni. Razlika v vrednosti bloka za toplo oziroma hladno malico pa obstoja, kajti prednost ima topli obrok, saj so vsi dokumenti in stališča obrnjeni v smeri, da je delovna organizacija dolžna zagotoviti delavcem topli obrok. Kvaliteta malice je v mesecu novembru bistveno upadla, predvsem zaradi tega, ker je bil nastali primanjkljaj v obratu družbene prehrane tako velik, da je padla odločitev, da se pripravljajo obroki le v višini sredstev, ki so na razpolago, to pa je 18 dinarjev. Očitki o slabi kvaliteti hrane za nas v kuhinji niso nobena novost. Naj vam v ilustracijo povem naslednji primer: Če imamo na jedilniku neko enolončnico in eno polovico kranjske klobase, porabimo preko 70 kg klobas. Če pa v to enolončnico zmeljemo kranjske klobase pa jih porabimo le 45 kg. Pri takšnem načinu kuhanja ne gre za nobeno prevaro, temveč le za varčevanje z že tako premajhnimi sredstvi. Dejstvo je, da je zmanjšanje normativov in kvalitete hrane posledica nizkih sredstev.

Kos Martin: Nikakor se ne morem strinjati s trditvijo, da delimo malico po obrazih, da so ljudje, ki delajo v posameznih oddelkih razdeljeni in da na osnovi take razdelitve dobijo različno kvaliteto obroka. Mi ljudem lahko ponudimo le takšno malico, ki je odvisna od višine za to namenjenih sredstev. Res je, da je včasih hrana začinjena bolj kot bi bilo potrebno, vendar če nimamo dovolj mesa, se da pač več začimb v hrano. Z raznimi žvečilnimi gumiji v hrani in drugim obrekovanjem pa nam po našem mnenju ljudje le nagajajo in s tem izražajo svoj bes in nemoč nad slabšo malico.

Pogarčar Nuša: Delavke v kuhinji imamo ob koncah ogromno dela, od sodelovanja pri pripravi to-

plega obroka, pripravljamo hladni obrok, delamo v trgovini ob za to določeni uri. Posebno pa se to velika količina dela pozna v slučaju bolniške, porodniške ali druge odsotnosti z dela. Mi se po naših močeh trudimo zagotoviti čisto in kvalitetno malico, ne morem pa zanikati, da se ne zgodi včasih, da na kakšnem piščancu ostane kakšno peresce.

ARNUŠ: Tov. Štrukelj, kaj nam lahko odgovoriš na pripombe v zvezi s higieno v obratu družbene prehrane?

Štrukelj Marjan: V celotnem poslovanju obrata družbene prehrane smo imeli težave z inšpekcijsko službo le enkrat letošnje leto.

Če povem tako, kot mislim še danes ne vem zakaj so nam en dan zaprli obrat družbene prehrane, nas odgovorne delavce v kuhinji pa kaznovali z mandatno kaznijo. Pravijo, da je bilo temu vzrok nepravilna manipulacija z mesom. Dokazov ali izvidov pa nobenih o tem. V letošnjem letu smo imeli 6 — 7 pregledov kuhinje s strani zavoda za socialno higieno v Ljubljani. Ti pregledi so nenapovedani in do danes nismo imeli s tem v zvezi nobenih težav.

Mi vsak dan shranimo pod določenimi pogoji vzorec obroka, ki je na razpolago inšpekcijskim službam. Do sedaj so bili petkrat vzeti vzroci hrane in le enkrat niso bile hrenovke takšne kot bi morale biti.

Delavci, ki delamo v obratu družbene prehrane imamo vsakih šest mesecev zdravniške preglede in le pod tm pogojem lahko opravljamo naše delo.

ARNUŠ: Kaj pravite, na pripombo, da delavci želimo imeti na svojem krožniku malico v vrednosti celega regresa, stroški pa naj se ne bi zajemali tako kot se?

Jamnik Janez: Težko se danes pogovarjamo o tem, kako nismo vedeli, da se bodo v letošnjem letu stroški, nastali v obratu družbene prehrane zajemali tako kot se. Že pri sprejemu gospodarskega načrta za leto 1980 smo se v tem aktu za to opredelili in sedaj je nemogoča vsakršna koli sprememba.

Kralj Janez: Trdimo, da je takšno zajemanje stroškov v obratu družbene prehrane edino pravilno in smo mnenja, da nihče ne more prevzeti odgovornosti, da bi se stroški drugače zajemali. Stroški so določeni in planirani v GN in drugače kot je, ne gre. Gotovo pa bi bilo pri različnih kvaliteta in vrstah malice nujno potrebno prikazati cene za vsak obrok posebej.

Mlakar Marjan: Obrat družbene prehrane je svoje stroškovno mesto, koder pri proizvodnji določenih izdelkov (obrokov) nastajajo stroški. Ne vem zakaj bi glede na to dejstvo slepili sami sebe in teh stroškov ne priznavali. Glede na dejstvo, da je višina regresa prenizka, da bi zagotavljala kvalitetno malico, se je nujno potrebno pričeti dogovarjati o ustrezni višini sofinanciranja. Več bomo prispevali, boljše bomo jedli.

Tudi v planu za leto 1981 se bodo vsi stroški, ki so neposredno vezani na poslovanje kuhinje, vodili na tem stroškovnem mestu, kar pomeni, da bodo ravno tako bremenili sredstva namenjena za topli obrok delavcev.

Kralj Janez: Seveda pa odgovornost za planiranje vseh stroškov nosijo v vsakem sektorju vodje sektorjev in je v splošno kadrovskem sektorju posebej treba pregledati ali vsi nastali stroški v obratu družbene prehrane dejansko spadajo v ta obrat (praznenje greznice, čiščenje oken in podobno).

Mlakar Marjan: Sedaj ko pripravljamo planske dokumente za prihodnje leto je nujno potrebno, da se dogovorimo o tem, kakšno prehrano želimo imeti delavci v Tosami v letu 1981. Zato je potrebno pripraviti predloge nekaj jedilnih listov, izračunati ceno posameznega obroka, določiti višino regresa in višino lastne udeležbe vsakega delavca.

Le z pametnim planiranjem lahko določimo kvaliteto malice, zagotovimo za to potrebna sredstva in odpravimo letos nastale težave.

Kralj Janez: Predlagam, da splošno kadrovski sektor pripravi nekaj predlogov jedilnikov — jih

cenovno ovrednoti, sindikat pa naj v okviru javne razprave v planskih dokumentih za leto 1981 izpelje razpravo in dobi stališče delavcev o kvaliteti malice in o višini prispevka lastne udeležbe.

Ogorevc Ivanka: Sindikat je nosilec aktivnosti in zavzemanja za kvaliteten topli obrok in mi si bomo gotovo prizadevali izpolniti predlagano nalogo.

ARNUŠ: Kaj nam lahko poveš o tržišču, cenah, o načinu odločanja o nabavi materiala za pripravo malice?

Štrukelj Marjan: Dobavo mesa sem imel do nedavnega zagotovljeno s strani DO Krka Novo mesto, danes pa imam poleg tega dobavitelja še dobavo mesa s strani DO MESO, Gornja Radgona. Z domažalsko klavnico ne sodelujemo zato, ker so oni sami odklonili sodelovanje, kajti domažalska klavnica je zelo salbo založena in nam niso v stanju zagotoviti potrebnih količin mesa in mesnih izdelkov. Sadje in zelenjavo nam dobavlja dobavitelj Matič iz Vira, za svoje usluge pa dobi 10 % proizviziije. On nam zagotavlja redno in kvalitetno dobavo zelenjave in lahko trdim, da je kalo (odpadek) izredno majhen. Vse ostale stvari pa nam dobavlja Napredek Domžale in Podravka iz Koprivnice.

O nabavi pa na osnovi mojega opisa del in nalog v veliki večini odločam sam, eventualno v dogovoru z vodjem splošno kadrovskega sektorja.

Limoni Janez: Zanima me, koliko se pri pripravi toplega obroka upoštevajo dobljeni bloki s strani delavcev in nasploh točnost izračuna za pripravo števila toplih obrokov?

Štrukelj Marjan: Priprava malice in finančni obračun malice temelji na dnevnem poročilu prisotnosti na delu, ki ga vsakodnevno pripravljata kadrovska služba.

Drčar Marta: Koliko različnih jedi je sedaj na jedilniku, kaj je z že predlagano zamenjavo časa malice posameznih oddelkov, ali ima obrat družbene prehrane sprejet kakšen samoupravni akt, ki bi opredeljeval delo kuhinje?

Štrukelj Marjan: Sedaj je približno na jedilnem listu 20 različnih jedi, vendar moram zopet poudariti višino razpoložljivih finančnih sredstev. Za ta denar se da pripravljati v glavnem le enolončnice in obare — teh pa prav veliko več kot jih je, ne poznamo.

Kos Martin: Delal sem že v različnih delovnih sredinah in vem, da so delavci precej nedovzetni za spremembe in nove jedi, to pa se je v Tosami že nekajkrat tudi pokazalo.

Štrukelj Marjan: O menjavi časovnega razporeda malic je bilo že nekajkrat govora in koliko sem jaz seznanjen je bil za izvedbo te naloge zadolžen odbor za splošne zadeve. Obrat družbene prehrane o svojem poslovanju nima sprejetega nobenega samoupravnega akta, ki bi natančneje določal obveznosti, pravice in dolžnosti. Predlagam, da se prične delati na tem, da se tak akt sprejme.

Ogorevc Ivanka: Iz vsega povedanega je razvidno, da je poslovanje obrata družbene prehrane voden kot ekonomsko samostojen obrat ali TOZD. Zato bo nujno potrebno znotraj samega obrata poiskati še marsikatero razpoložljivo rezervo, več skrbi posvetiti kvalitetnosti cenejši nabavi materiala in podobno.

Kralj Janez: To je popolnoma pravilna ugotovitev, zato podpiram predlog, da se izdela akt, ki bo natančneje razreševal vprašanja obratovanja, poslovanja, vodenja, upravljanja, odgovornosti in prisotnosti obrata družbene prehrane. To nalogo je potrebno vnesti v programe dela za prihodnje leto.

ARNUŠ: Do sedaj smo na široko govorili o poslovanju, o težavah obrata, o sami kvaliteti malice, nič pa še nismo povedali o kvaliteti medsebojnih odnosov. Kako se za delilnim pultom obnašamo drug do drugega, kakšni smo mi do delavcev v obratu družbene prehrane, in kakšni so oni do nas?

Kos Martin: V osnovi nam bi moralo biti jasno, da kuharji opravljamo svoje delo in da pač mi sami nismo krivi, niti odgovorni, če ni sredstev za boljše obroke. Vendar na to le redko kdo pomisli nezadovoljstvo stresa ravno nad nas. Odnosi so v glavnem odvisni od količine in kvalitete obroka. Ko je na jedilniku pečen piščanec, pečenka, zrezek, gotovo ni skoraj nobenih pripomb in so ljudje zadovoljni. Čim slabša pa je jed, tem več je konfliktov.

Štrukelj Marjan: Mi, kot delavci v gostinstvu, smo že po naravi dela dolžni biti uslužni in prijazni. Vendar je v zadnjem času to zelo težko biti, kajti govorice, očitki, obdolžitve, presegajo včasih vse razumne meje. V zvezi s tem je pogojena tudi občutljivost posameznega delavca v obratu in je včasih samo vprašanje časa, koliko dolgo se kdo obvlada. Pri vsem tem gre za vzajemen odnos, ki ni odvisen od ene strani. Popolnoma pa se strinjам, da so odnosi odvisni od kvalitete obroka.

Marčun Ema: Mnenja sem, da bi se morali kuharji pri delitvi obroka izogibati vsakršnih dialogov ali pripomb. Pripombe naj držijo zase.

Pogočar Nuša: Nezadovoljstvo ljudi nastaja včasih tudi zaradi neredne dobave določenih artilov, za kar pa ljudje krivijo nas delavce v kuhinji. Nismo mi krivi, če mleko pripelje v tovarno ob 9.15 uri in so edlavci, ki so do takrat končali z malico ostali brez.

Ogorevc Ivanka: Do sedaj smo v glavnem razčistili, zakaj je kvaliteta malice v zadnjem obdobju upadla, dani so bili predlogi, kakor se izogniti takemu problemu v prihodnjem letu. Kaj ka lahko takoj, v tem trenutku naredimo za izboljšanje toplega obroka in malice nasploh: Vemo, da so ob sprejemu periodičnega obračuna za 9 mesecev samoupravni organi potrdili obračun, sprejeli sklepe o pokritju nastale izgube v obratu družbene prehrane iz čistega dohodka TOZD; obenem sprejeli sklepe o tem, da se zagotovi takšna kvaliteta malice kot je bila preje. Zdaj se ti, predvsem pa zadnji sklep ne izvaja? Predlagam, da se to vprašanje izpostavi v zaključkih tega razgovora.

Marčun Ema: V naprej bi moralo biti iz jedilnega lista ali kako drugače razvidna cena posameznega toplega obroka. Po mojem mnenju pa bi morali hladno poračunavati po dejanskih cenah, tako kot se je to delalo že v stari menzi.

Predlagam, da se glede na to, da imamo poleg toplega še dva hladna obroka, katerih pa vsaj eden izpolnjuje pogoje dietne prehrane, ukinemo bone.

ARNUŠ: Glede na vrsto mnenj, predlogov, ki so bili oblikovani v

tem razgovoru predlagam, da se imenuje tričlanska komisija za sestavo zaključkov tega razgovora. Oblikovani zaključki naj se posredujejo poleg ostalih predlaganih nosilcev predvsem KOOS in odboru za splošne zadeve, ki naj o njih razpravljata in sprejmeta predlagane pobude kot sklepe obvezujoče za nosilce aktivnosti.

KOMISIJO SESTAVLJAJO:

- Ivanka OGOREVC
- Ema MARČUN in
- Franc ARNUŠ

Komisija se je stala in predlaga naslednje zaključke:

1. Pred sprejemom planskih dokumentov za leto 1981 in oblikovanjem sredstev sklada skupne porabe je splošno-kadrovski sektor dolžan pripraviti nekaj različnih vrst jedilnikov (po kvaliteti), izračunati ceno posameznega obroka in pripraviti predlog višine regresa in lastnega prispevka za posamezen obrok. Na osnovi teh podatkov pa bo sindikat vodil javno razpravo in sprejel predlog o kvaliteti toplega obroka v prihodnjem letu.

2. Zaradi nedorečenosti na področju obratovanja, vodenja, upravljanja, odgovornosti v obratu družbene prehrane naj se začne delo na pripravi samoupravnega akta, ki bo urejal vsa ta področja.

Nosilec naloge — splošno kadrovski sektor, rok — pred sprejemom zaključnega računa za leto 1980.

3. Predlagamo, da se takoj in dosledno pričnejo uresničevati sklepi samoupravnih organov, sprejeti v zvezi s pokrivanjem nastalih izgub in nadaljnjo kvaliteto malice.

Odboru za splošne zadeve pa predlagamo, da razpravlja in sprejme sklepe v zvezi z naslednjimi vprašanji:

- pri posameznem obroku naj bo podatek o ceni obroka
- izdela naj se predlog zamenjave umnika malice posameznih oddelkov
- razpravlja naj se o predlogu ukinitve bonov za diabetike
- hladna malica naj se obračunava po dejanski ceni.

Razgovor pripravil in vodil:
Franc ARNUŠ

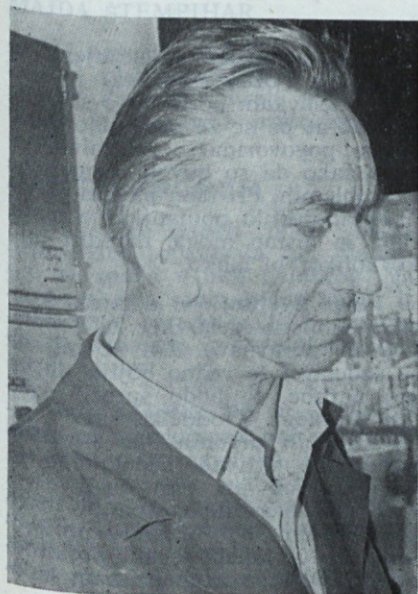
pomočjo konference delovali navzven. Vestno so opravljali zadane naloge, si prizadevali za boljšo kvaliteto dela in kot taki si res zaslužijo to, velikega, pomena, dano priznanje.

Albina Kosmač

Podelitev srebrnih znakov delavcem in OOOZSS Tosame

Bilo je leto naokrog in zopet smo ugotavljali, kdo v naši delovni organizaciji je najzaslužnejši v delu sindikata ZSS Domžale smo predlagali kandidate, ki zaslužijo srebrni znak ZSS in jih podeljuje občinski svet ZSS Domžale.

Težko je bilo, ker imamo veliko

dobrih posameznikov, ki bi si to priznanje zaslužili. Pa vendarle smo se odločili, da si to najbolj zaslužita:

— tov. KERČ FRANC, ki je veliko pripomogel k boljši organiziranosti OOOZSS in si v vsej tej dolgi aktivni dobi dela v sindikatu prizadeval za boljšo informiranost delavcev. Uspešen je bil kot predsednik konference, pri tem je vsekar pomembno, da poudarim vse njegove funkcije, ki jih je uspešno opravljal kot član.

— in tov. OGOREVC IVANKA, kot prizadevna delavka z interesi za čimboljšo uveljavitev samoupravljanja. Bistveno v njenem delu je predvsem skrb za delovnega človeka. Kot sedanji predsednik konference je dokazala, da ji lahko zaupamo, saj je bila vseskozi aktivna, pa ne samo v sindikatu, temveč tudi kot predsednik DS, tajnik sindikata in še veliko drugih funkcij je vestno opravljala.

Res je kot posameznika sta bila najbolj prizadevna, vendar so si zaslužili srebrni znak tudi vse OO ZSS in naše DO. Tvorno so sodelovali s strokovnimi službami, se med seboj povezovali; usklajeno s

Velike želje - majhnih otrok

Moja želja je, da bi obiskal grobnico tovariša Tita na Dedinju.

Ko bom imel denar, si bom kupil knjigo Heroj Tito.

Rada bi imela veliko sliko dragega maršala Tita. Dala bi jo okviriti in jo obesila v svojo sobo.

Že dolgo si želim majhnega psa, Klicala bi ga Lejdi. Lepo bi skrbela zanj.

Rada bi imela kanarčka. Dobro bi ga hranila, on pa bi mi prepeval.

Ko bom velika, si bom kupila veliko knjižno omaro. V njej bom imela lepo zložene knjige.

Zelo so mi več zlate ribice. Morda jih bom nekoč imela?

Srečno 1981

Naš razgovor ob koncu leta

Ob koncu leta ponavadi napravimo obračun prehojene poti in dela in si zastavimo nove načrte za prihajajoče leto.

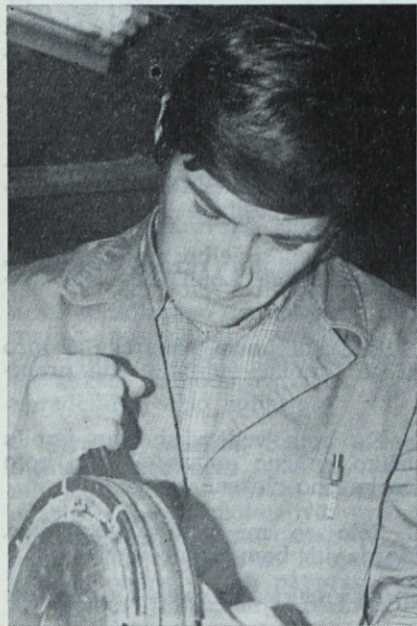
Delegatom naših samoupravnih organov smo zastavili nekaj vprašanj, kako je stekla beseda, prosimo, preberite v nadaljevanju sestavka.

1. Kako ocenjuje vaše delo, delo vašega TOZD ali oddelka pa tudi sodelovanje na samoupravnem področju?

Janez LIMONI

V leto 1980 smo vkorakali z optimizmom glede na podpisane pogodbe za izvoz filtrov v Turčijo. Zaradi gospodarske krize v Turčiji pa postavljen plan ni bil realiziran. Posledica tega je bil izpad proizvodnje v prvem polletju ter premeščanje ljudi v TOZD Saniteta.

V drugi polovici leta pa se je odprl izvoz filtrov na Kitajsko. Ker izvoznih nalog ni bilo mogoče izdelati v rednem delovnem času, smo delali vse proste sobote. Nastalo situacijo smo sprejeli z razu-

mevanjem, kar se vidi na doseženih rezultatih.

Glede na število zaposlenih v TOZD in število funkcij, na samo-

upravnem področju, smo delavci preobremenjeni, da bi samoupravljanje na vseh področjih potekalo po zaželeni poti.

Martina URBANIJA

Ob koncu letošnjega leta lahko resnično trdim, da je bilo to zelo dinamično leto.

V nabavni službi smo to še posebno občutili. Na eni strani smo se borili s preskrbo z reprodukcijskimi materiali, na drugi pa s cenami, ki so bile iz dneva v dan višje. Mislim, da je bilo letošnje leto velika preizkušnja za vse delovne ljudi, saj smo morali marsikdaj pokazati ne samo znanje, prizadevnost in iznajdljivost, ampak so nam največkrat pomagale prijateljske vezi in dobri poslovni odnosi s strankami.

Se v lanskem letu je bila izbira blaga na trgu velika, ker je bila pestra ponudba. Letos pa smo se srečevali s čisto drugačnimi težavami. Ponudba surovin na domačem trgu se je bistveno zmanjšala, ker se je morala večina proizvodnih organizacij usmeriti v izvoz. Tako stanje in pomanjkanje surovin je bilo seveda posledica, da se je moralo povečati kontaktiranje s strankami osebno, telefonsko ali po telexu.

Včasih je bil tudi človeški faktor prešibak, da bi kljuboval težki situaciji preskrbe surovin, zato je trpela proizvodnja. Vendar na sre-

čo takih in podobnih zastojev ni bilo veliko.

Rada bi pa poudarila, da je za dobro in tekočo preskrbo z materiali, kot tudi za dobro počutje na delovnem mestu, zelo pomemben prijateljski in homogeni odnos med delavci v sami službi, kar pa v letošnjem letu v naši službi ni bilo.

Tudi na samoupravnem področju imam v letošnjem letu kar precej funkcij. Ukvarjam se s kulturo, kot predsednik kulturne komisije pri ZS Tosama. Prevezela sem tudi tajniška posla KOOS, obenem sem član DS DSSS, vodja sindikalne skupine in član IO DSSS Tosama. Priznati moram, da me delo na tem področju veseli in zanima, vendar mi zaradi omenjenih funkcij nemalokdaj ostaja delo na delovnem mestu.

Majda ŠTEMPIHAR

Kot je znano, je bilo letošnje leto precej težko tudi kar zadeva zunanjetrgovinsko dejavnost. Vložiti smo morali veliko truda, da smo uspeli prebroditi težko situacijo, ki je bila posledica nenehnih sprememb v zunanjetrgovinskem režimu. Pri tem moram poudariti, da je delo v našem oddelku drugim premalo poznano in ni tako cenjeno kot bi moralo biti. Veliko smo imeli težav pri nabavi uvoznih surovin, pri tem pa se je izvoz v primerjavi z lanskim letom povečal v prvih desetih mesecih za 63,9 %.

Na samoupravnem področju delujem kot član SDS. Menim, da bi se morali vsi člani zavedati pomembnosti tega samoupravnega organa in se redno in točno udeleževati sej SDS.

Nada Klopčič: Udeležujem se sej DS v TOZD »Saniteta« in svojim sodelavkam poročam o sklepih, velikokrat pa se že pred sejo predhodno pogovorimo o zanimivih temah, tako da so dovolj seznanjene o problemih. Pri delu pa nas je velikokrat pestilo pomanjkanje materiala in nismo mogle narediti toliko kolikor bi lahko.

Janez Svetlin: Pri delavski kontroli nimamo dela, ker ni predlogov za obravnavo. Zdi se mi, da se sodelavci še vedno bojijo, da bo kaj narobe, če bodo sprožili kakšen problem. V oddelku smo v samoupravnih organih kar številčno zastopani, aktivno sodelujemo in smo uspešni pri tem delu.

Drugo naše delo, pa bi težko ocenili sami, ker nismo v proizvodnji. To bi lahko ocenili proizvodne TOZD kako zaupane nam nalo-

ge opravljamo. Upam, da smo vse uspešno opravili. Pogrešamo seveda novih del, katerih pa ne more biti, če ni novih strojev. Navajeni smo na hitri tempo razvoja, kate-rega pa je stabilizacija delno zavrta.

Tone Prašnikar: Pri delavskem samoupravljanju smo aktivni, saj s sodelavci vedno pregledamo gradivo in tudi po sejah pregledujemo sprejete sklepe. Tudi delo poka v oddelku dobro, vendar se predlogi in nove stvari uresničujejo prepočasi, posebno sedaj ko je stabilizacija.

Vili Dolenc: Veliko bo še dela, da bo na samoupravnem področju res steklo delegatsko delo, za zdaj še večina sodelavcev iznaša svoje mnenje, ne pamnenje okolja. Res ne velja to za vse, ampak za večino. V oddelku sem izredno zadovoljen z delom osnovne organizacije sindikata. Pokazalo se je da so možnosti in se po sindikalnih skupinah lahko aktivno dela, če imamo ljudi, ki so pripravljeni delati. Vemo, da so ljudje zainteresirani, vendar nimamo kadra, ki bi potrebne informacije prenašal naprej. En sam človek težko dovolj informira 180 — 200 ljudi. Ne vem še načina, ki bi nam nakazal, kako bi delal bolj delegatsko in manj prenašali svoja mnenja.

2. V kolikšni meri ste sodelovali pri oblikovanju planov za naslednje leto?

JANEZ LIMONI

Plan proizvodnje, ki je bil nakazan v gospodarskem načrtu za leto 1980, smo obravnavali in sprejeli. Gospodarska situacija pa nas je prisilila, da smo plan spremeni- nili in se ji prilagodili.

MAJDA ŠTEMPIHAR

V našem oddelku smo pri sestavi plana sodelovali posredno s tem, da smo zbirali podatke o uvozu in izvozu iz preteklega obdobja.

MARTINA URBANIJA

Pri sami sestavi plana nisem neposredno sodelovala, ker planiranje ne spada v moj delokrog. Nabavna služba mora plane samo izpolnjevati, seveda kolikor jih glede na današnjo svetovno situacijo sploh zmore.

Nada Klopčič: Pri sami sestavi plana ne sodelujemo, pač pa ga obravnavamo kasneje, ko je že pripravljen. Pri tem planu bi omenila naše želje in morda še večih sodelavk, katere smo že posredovale, vendar ni bilo uspeha.

V glavnem delamo sedaj le eno

delovno soboto v mesecu. Zato bi želele, da bi tudi popoldanska izmena delala ob sobotah dopoldne. Vem, da je treba gledati na varčevanje z energijo, vendar vidimo, da je treba delati skoraj vse sobote, ali v konfekciji ali v mikalnici ali v drugih oddelkih nadurno delo in tako bi lahko delale tako soboto dopoldne tudi tiste, ki bi bile prej dopoljene za sobotno popoldansko izmeno.

Janez Svetlin: Predčasno na plan nimamo vpliva, pač pa sodelujemo v razpravi že pripravljenega gradiva.

Tone Prašnikar: Tudi mi ne sodelujemo direktno pri pripravi, čeprav želimo, da bi se počasi izmenjali naši stari stroji, kateri so že zelo izrabljeni (pletilni stroj, nekaj mikalnikov, stroj za vložke).

Vili Dolenc: Samo planiranje izvira bolj od vodilnih delavcev in premalo od proizvodnih delavcev pri strojih. Samo vodja oddelka aktivno sodeluje in tudi kasneje pojasnjuje objektivne potrebe in možnosti. Na sindikalnih skupinah pa so v mikalnici plan že obravnavali.

3. Veliko slišimo, pišemo, se pogovarjamo o izvajanju stabilizacijskih nalog. Kaj konkretno bi o tem povedali za vaš TOZD, oz. oddelek?

JANEZ LIMONI

Za izvajanje stabilizacijskih ciljev smo se zavzeli z veliko resnostjo. Na vse stroje smo vstavili dodatne naprave, s katerimi nam je omogočeno, da za enako količino gotovih izdelkov porabimo določen odstotek manj acetatnega kabla. Uprabljati smo pričeli acetatni kabel z drugim premerom, ki

omogoča manjšo porabo materiala pri zadovoljivi kvaliteti.

Določene rezervne dele, ki smo jih še v lanskem letu uvažali, smo nadomestili z domačimi izdelki — s čimer smo prihranili devizna sredstva.

Veliko prizadevanj je bilo tudi na področju uporabe domačih termičnih lepil, vendar niso dala zelenega uspeha.

MAJDA ŠTEMPIHAR

Kar zadeva stabilizacijo, moram reči, da konkretno v našem oddelku stabilizacijske naloge niso bile izvedene v zadostni meri in to iz objektivnih razlogov. Zaradi prepovedi uvoza nekaterih repro-materialov smo morali za vsako prijavo posebej nasloviti vlogo na RKMS (Republiški komite za mednarodno sodelovanje) za odobritev uvoza. Zlasti je bilo to zelo neugodno, ker je bil prepovedan tudi uvoz acetatnega kabla in triacetina za proizvodnjo cigaretnih filtrov, za katere imamo pogodbeno obveznosti za izvoz v Turčijo in Kitajsko. Velikokrat smo bili tudi v težavah zaradi pomanjkanja deviznih pravic. Zato smo bili večkrat prisiljeni pri SISEOT zaprositi za avans, da smo lahko premostili trenutne težave.

MARTINA URBANIJA

Predvem si moramo pomen besede stabilizacija pravilno razlagati, da bi resnično varčevali, ne pa kot besede, ki jo slišimo tako mimogrede in se nam ne zdi vredna premisleka. V DO se že precej pozna, da smo začeli zategovati pasove, na primer pri reprezentanci in še kje. Tudi uvedba parnih in neparnih dni, ko ne smemo voziti, je del stabilizacijskega programa, vendar že dalj časa ugotavljamo, da ni ravno uspešen način varčevanja.

Mislím pa, da se stabilizacija pozna predvsem pri nas doma, saj znamo veliko bolje obračati dinar, kot smo ga poprej, saj so življenjske potrebsčine vsak dan dražje.

Nada Klopčič: Mislím, da smo k stabilizaciji prispevale z boljšim delom, več smo naredile, pazile po najboljših močeh na porabo materiala, da je bilo čim manj odpadkov in stroškov.

Janez Svetlin: O stabilizaciji je bilo veliko napisanega in izrečene- ga, vendar smo še vedno premalo naredili. Imam občutek, da še nis- mo dojeli resnosti situacije naše- ga gospodarstva. Čeprav smo manjši oddelek pa vseeno poskušamo prispevati svo delež s tem, da je v proizvodnji čim manj zastojev in da uporabljamo domače rezervne dele ter s tem prihranimo devizni dinar. Mislím, da je pri nas nabavna služba še vedno premalo elastična in bi pri rezervnih delih

ali pravočasni dobavi le teh še veliko prihranili.

Tone Prašnikar: Stabilizacija bi se morala izvajati na vseh nivojih in paziti na material od režije do proizvodnje.

Vili Dolenc: V mikalnici moram vse pohvaliti, ker imajo globoko

razumevanje za stabilizacijo, za samoiniciativno varčevanje z materiali, opozarjamo na pomanjkljivosti. Želim, da bi bilo v prihodnje tudi tako, vendar bi bila zaželena še pomoč drugih služb, ker bodo rezultati znatno boljši. Možnosti za doseganje stabilizacijskih ciljev so še velike, neizčrpne.

4. Doživetja, dogodki, ki so vas v odhajajočem letu najbolj prizadela?

JANEZ LIMONI

Leto 1980 so nam močno popestrili uvozno-izvojni ukrepi. Zaradi hitrih in nepričakovanih sprememb na tem področju se je večkrat pripetilo, da smo ne glede na preobilico dela (v drugem polletju) ostali brez osnovnih surovin.

Ti uvozno-izvojni ukrepi so nas prisilili, da smo začeli izdelovati filtre za izvoz, domače tržišče pa smo skoraj v celoti opustili. Izdelke za domači trg izdelujemo le pod pogojem, da nam kupec devizno krije uvozne materiale.

MAJDA ŠTEMPIHAR

V preteklem letu nas je vse, kakor tudi mene osebno, najbolj prizadela smrt našega dragega tovariša Tita. Z njim smo izgubili nesebičnega vodjo, ki nas je varno peljal skozi vse krizne situacije.

MARTINA URBANIJA

Vsak dan je zame pojem za

se, saj se vedno zgodi kaj novega — veselega ali žalostnega. Zjutraj, ko se zbudiš, si poln načrtov in idej, vendar to marsikdaj kakšna nepredvidena stvar vrže s tira. Najpomembnejše pa je, kadar v sebi premagaš vsa nihanja in težave in samemu sebi dokažeš, da si zmožen s trdno voljo in delom tudi veliko narediti. Mogoče je bil zame letos eden izmed pomembnih uspehov prav uspešno opravljen izpit iz druge stopnje angleščine na DU v Ljubljani.

Nada Klopčič: V oddelku smo se najbolj razveselile novih avtomatskih strojev.

Janez Svetlin: Težko je naštetati vse dogodke, ki te prevzamejo, ali vzbudijo pozornost. Gotovo je to težka bolezen in smrt tovariša Ti-

ta, politični dogodki v Afganistanu, Poljski, iraško-iranski spopad in pa seveda domače zategovanje pasu v proizvodnji in kjerkoli.

Tone Prašnikar: Mislim, da se iz leta v leto stvari bistveno ne spreminjajo, le da moramo vedno bolj naperjati vse sile za boljše in večjo proizvodnjo.

Vili Dolenc: Če pogledamo v oddelku je bila najpomembnejša naprava za odstranjevanje prahu v drobilnici ter ureditev sanitarij.

5. Vaše želje v novem, 1981, letu v DO in osebnem življenju?

JANEZ LIMONI

Želim si, da bom probleme, na katere bom naletel na svojem

delovnem mestu, uspešno reševal. Delovni organizaciji, predvsem pa TOZD Filtri želim, da bi se uresničili načrti razvoja, ki so nakazani v srednjeročnem načrtu 1981 — 1985.

V privatnem življenju si želim, da bi čim prej dogradil hišo in ustvaril svoji družini normalne pogoje za življenje.

MAJDA ŠTEMPIHAR

Za prihodnje leto želim, da bi se stanje v zunanjetrgovinski dejavnosti izboljšalo, s čemer bi lahko dosegli boljše rezultate v celotni delovni organizaciji.

V privatnem življenju nimam velikih načrtov. Želim le, da bi bili vsi zdravi, kar pa je glavni pogoj za uspešno delo in za izpolnitev načrtov.

Zdravja in uspehov v prihodnjem letu želim vsem delavcem Tosame.

MARTINA URBANIJA

Ker sem mlada, imam vse polno načrtov tudi v prihodnjem letu. Vendar si ne delam utvar, zato v uspeh vsake svoje planirane ideje nisem čisto gotova. Želim si predvsem, da bi se mi čim preje ponudila priložnost, da bi opravila zunanjetrgovinsko registracijo. Osebno me področje zunanje trgovine zelo zanima in tudi z znanjem ali če hočete učenjem tujih jezikov nisem nikoli imela težav. V nabavni službi, kjer delam sedaj, nimam veliko možnosti za napredovanje, ker iz dneva v dan ugotavljam, da nekateri sodelavci načrtno hočejo zatreti ambicioznost mladih srednješolcev, češ, da se sploh ne moremo primerjati s starejšimi, čeprav imamo tudi že nekaj let delovnih izkušenj.

V privatnem življenju si želim predvsem zdravja in pa miru v svetu. Ob koncu razgovora želim vsem sodelavcem Tosame veliko uspehov, zdravja in pa medsebojnega razumevanja.

Nada Klopčič: Želim, da bi imeli dovolj dela, dovolj materiala in da bi bil mir po celem svetu ter razumevanje med sodelavkami in sodelavci.

Janez Svetlin: Mislim, da ni nikogar, ki ne bi imel kup načrtov in želja, vendar jih je težko vse postaviti na realna tla. Vseeno je želja, da bi še naprej vsaj tako poslovali kot do sedaj, ali še boljše in da ne bi prišlo do hujših kriz. Če je človek zadovoljen v službi, tudi družinsko življenje poteka v zadovoljstvu.

Tone Prašnikar: Želeli bi čim več možnosti za nove stroje. Mišlim, da ni prevelika želja o izboljšanju prehrane, ki tudi mnogo pripomore k zadovoljstvu ljudi in s tem k večji produktivnosti.

Vili Dolenc: Načrti so enaki željam po modernizaciji oddelka in večjemu osebnemu dohodku. Vsem v oddelku želim, da bi se doma vsaj tako razumeli kot se v službi.

Vsi sogovorniki pa želijo sodelavcem zdravo in uspešno novo leto ter mnogo medsebojnega razumevanja.

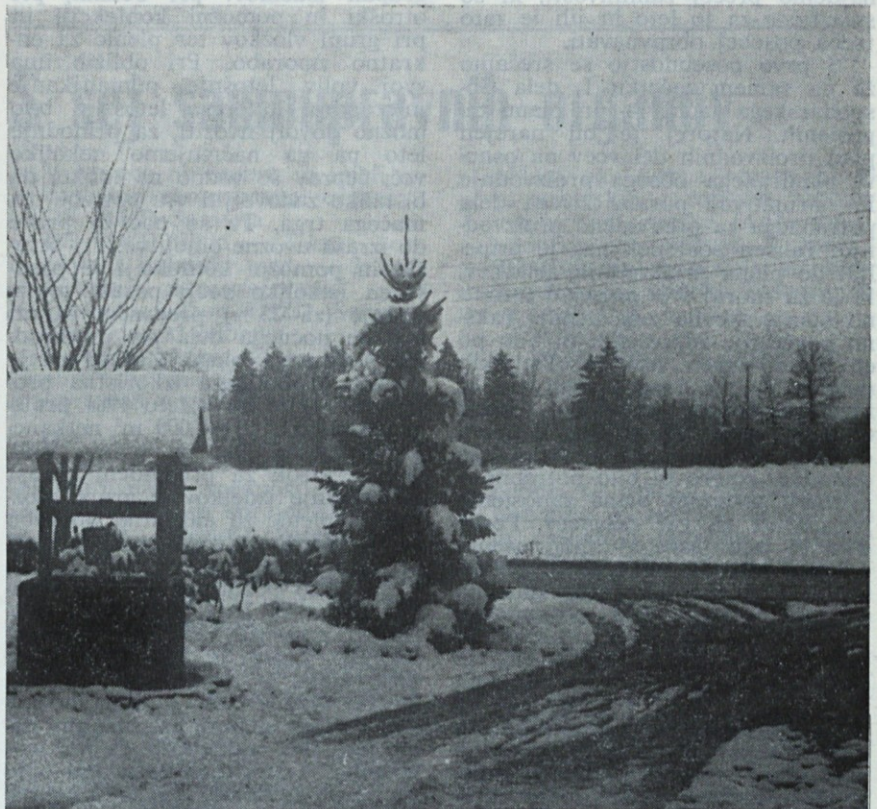
Moje želje

Sredi noči sem zadrhtela v potselji. Odprla sem zaspane oči in jih pomela. Na blazinicah prstov sem začutila solze. O čem se mi je že sanjalo? O vojni. O strahotni vojni, ki je prežala za vsakim vogalom, na vsakem koraku kot lačen pes.

Ozrla sem se po sobi. Tišina. Le v peči je tlela rdeča žerjavica. Moje misli so potonile globoko v gorje. Kaj je vojna? Zakaj nekateri hočejo vojno? Mar ni to nekaj strašnega? Mnogo vprašanj mi ni dalo miru. Razmišljala sem. Vojna nima nobenega smisla. Pobijanje, rušenje, zažiganje, mučenje, uničevanje, trpinčenje in še druge grozote. Mir, ne pa vojna! Vojna bi naredila črn zastor in mnogo življenj bi ugasnilo. Mir, to je nekaj čudovitega. Potegnila sem si odejo čez glavo in zaprla oči. Mir mi mnogo pomeni.

Vsem delovnim ljudem Tosame Želimo srečno, zdravo in uspešno Novo leto 1981

Samoupravni organi,
družbenopolitične organizacije
in uredniški odbor

Vsem upokojencem Tosame srečno, zdravo in zadovoljno Novo leto 1981

Članom delovne organizacije
mnogo poslovnih uspehov in osebne sreče
Izvršni odbor kluba upokojencev Tosame

Gospodarski načrt za leto 1981

V začetku decembra je bil dan v javno razpravo I. del Gospodarskega načrta za leto 1981. Vsebinska tega dela GN zajema, podobno kot že v preteklih letih, materialne pogoje in tokove poslovnega procesa kot si jih sedaj zamišljamo za leto 1981. S te strani torej nič novega, zato pa v okviru te vsebine najdemo precej zanimivosti, ki so specifične za to leto in jih je zato treba posebej obravnavati.

S prvo posebnostjo se srečamo že na samem začetku I. dela Gospodarskega načrta — pri planu zaposlenih. Najprej je bil narejen plan proizvodnih delavcev na osnovi planiranega obsega proizvodnje in normativne porabe živega dela potrebnega za predvideno proizvodnjo. Takšen postopek nas je pripeljal do plana proizvodnih delavcev, ki je za skoraj 9 % presegal trenutno stanje števila zaposlenih. Takšno povečanje zaposlenih bi bilo po eni strani izven vseh resolucijskih priporočil, po drugi strani pa bi imelo negativen vpliv na osebne dohodke vseh zaposlenih. Veljavni dogovor omejuje maso za osebne dohodke, katero bi bilo potrebno v primeru takšnega plana zaposlenih porazdeliti na več delavcev. Posledice bi bile jasne — nižji osebni dohodki. Da bi se tem nezaželenim posledicam izognili, smo na osnovi mnenja vodij posameznih oddelkov skrčili plan proizvodnih delavcev na takšno raven, ki še omogoča doseganje zastavljenih proizvodnih ciljev. Potrebno je še povedati, da se bo za potrebe stimulativnega nagrajevanja še vedno upoštevalo potrebno število zaposlenih izračunano na osnovi normativov oz. strojne zasedbe. Pri planiranju zaposlenih v DSSS pa je bil sprejet sklep, naj število zaposlenih ostane na sedanji ravni, z izjemo dveh delavcev za potrebe predvidenega novega računskega centra, ker bo sama investicija v nov računalnik zahtevala takšne strokovnjake, s kakršnimi v naši DO še ne razpolagamo. Ob upoštevanju nakazanih principov planiranja zaposlenih smo dobili takšen plan zaposlenih, kot je prikazan v obravnavanem predlogu Gospodarskega načrta. Pri tem je predvideno povečanje števila zaposlenih v TOZD Saniteta za 3,1 %, v TOZD Filtri za 2,6 %, v DSSS za 0,9 % in povprečno za celotno DO za 2,5 %.

Druga posebnost obravnavane Gospodarskega načrta bi bila ta, da je proizvodni plan praviloma pri vseh skupinah izdelkov večji od prodajnega plana. To je posledica letošnjih nizkih zalog gotovih izdelkov, ki so marsikdaj ovirale normalen potek dela v prodaji, za-

to si je prodaja s tem planom skušala zagotoviti v prihodnjem letu nekoliko višje zaloge.

Če si nekoliko podrobneje ogledamo primerjavo plana proizvodnje za leto 1981 z oceno dosežene proizvodnje v letošnjem letu ugotovimo, da gre za bistveno povečanje proizvodnje predvsem v treh skupinah izdelkov: pri obližih, pri otroški in pomožni konfekciji in pri grupi vložkov ter plenec za enkratno uporabo. Pri obližih ima svoj vpliv letošnje pomanjkanje micropora, katerega letos ni bilo možno dovolj uvoziti, za prihodnje leto pa ga načrtujemo nekoliko več, čeprav še vedno ne toliko, da bi lahko zadovoljili vse potrebe domačega trga. Tu so pač že prišle do izraza uvozne omejitve. Pri otroški in pomožni konfekciji je predviden nekoliko večji porast proizvodnje (za 25 %) predvsem zaradi uvedbe nočnega dela pri proizvodnji netkanega blaga. Zaradi tretje izmene in boljšega izkoristka proizvodne linije bo v letu 1981 proizvedenega cca 10.000.000 m² netkanega blaga več kot pa v letu 1980. Glavni vzrok za predvideni porast proizvodnje izdelkov iz grupe vložkov in plenec za enkratno uporabo pa je uvedba dvoizmenskega dela pri proizvodnji hlačnih plenec.

Posebno pozorost pri oblikovanju plana za leto 1981 je bilo potrebno posvetiti zunanjetrgovinski menjavi. Znano je, da so se v letu 1980, zlasti v drugi polovici leta, močno skrčile naše uvozne možnosti. S tako slabimi možnostmi bomo leto 1981 tudi začeli. Če pri tem poslimo, s kakšnimi težavami smo se borili že letos, ko so omejitve zaostriše šele v II. polletju, potem si lahko predstavljamo, da leto 1981 res ne bo lahko. Za TOZD Filtri je že sedaj popolnoma jasno, da za domači trg ne bo mogoče delati, z izjemo primerov, kjer bo domači kupec sam uvozil surovine in jih dostavil na tovarniško dvorišče. Vendar bodo morale biti tudi takšne storitve izjema, ker si mora TOZD Filtri ob veljavnih deviznih režimih ustvariti devizna obratna sredstva, ta pa si lahko ustvari le pod pogojem, če bo sko-

raj z vsemi kapacitetami delala za izvoz. Zato je za TOZD Filtri tudi predvideno, da se bo vrednost izvoza več kot podvojila. Čeprav naj bi bil v TOZD Saniteta izvoz leta 1981 le za 40 % večji od kot letošnji (»le« zaradi primerjave s TOZD Filtri), pa je vseeno v tej TOZD situacija še težavnejša. Po eni strani bodo potrebe po uvoženih surovinah večje zaradi povečanega izkoristka kapacitet, ki zahtevajo uvožene surovine (stroj za hlačne ple-nice), po drugi strani pa so vse glasnejše zahteve domačih dobaviteljev surovin po delnem plačilu v konvertibilnih deviznih sredstvih. Takšne zahteve med drugimi postavljajo tudi predilnice. Ker je za leto 1981 možno računati le na do 40 % večji izvoz kot bo realiziran letos, je bilo potrebno zmanjšati uvoz na najmanjšo možno mero. Najpomembnejši delež pri tem zmanjšanju nosi celuloza, pri kateri se računa, da se bo deloma nadomestila s predelanimi celuloznimi in bombažnimi odpadki (con-dux mlin), deloma pa z domačo lesovino. Ker je možno zamenjati le določen odstotek, ne da bi pri tem bistveno trpela kvaliteta izdelkov, bo zaradi pomanjkanja celuloze potrebno zmanjšati še proizvodnjo mólnoy plenec. Pripomniti je še potrebno, da v tem trenutku še niso dokončno znani pogoji uvažanja oz. pravice koriščenja deviznih sredstev doseženih z izvozom, zato je bil plan izdelan pod najverjetnejšimi predpostavkami. Slej ko prej pa bo na tem področju tudi v letu 1981, tako kot letos, potrebno precej improvizirati.

Zaključimo torej lahko, da Gospodarski načrt za leto 1981 sploh ne bo ambiciozen, ker splošne gospodarske razmere ne bodo dovoljevale nobene ambicioznosti ampak bodo le postavljale določene ostre zahteve. Zato bomo lahko zelo veseli, če bomo uspeli zadržati sedanji fizični obseg proizvodnje, če ne bomo imeli večjih zastojev v proizvodnji zaradi pomanjkanja surovin in če bomo uspeli realizirati dohodek, ki bo realno enak letošnjemu.

Marjan Mlakar, dipl. oec.

Od besed k delu

Strokovne službe v razvojno tehničnem sektorju so delale na delovnih nalogah, ki so bile postavljene s programi dela oziroma v skladu s cilji stabilizacijskega programa.

Za naš proizvodni program pred-

stavlja uvoz surovin težko breme, ki bo ostalo tudi v prihodnje ovira za uspešno poslovanje. Strokovne službe so se lotile proučevanja programov, ki zmanjšujejo uvoz potrebnih surovin in vključujejo v

proces surovine domačih dobaviteljev.

Pri dosedanjem delu smo ugotovili, da je možno nekatere uvozne materiale hitro in uspešno zamenjati, kar smo tudi izvršili.

Naslednji program zamenjave in racionalnejše uporabe surovin narekuje perspektivno rešitev, ki jo bomo reševali postopoma. Ta program predelave celuloze in odpadkov iz naše proizvodnje predstavlja obsežnejšo nalogo, od katere je v teku prvi del rešitve, po kateri bomo lahko mesečno prihranili do 20 ton uvoženih surovin, ki se danes kot odpadki v proizvodnji odvajajo na komunalna odlagališča. Za realizacijo tega programa so izdelani načrti, po katerih bodo v vzdrževalnih obratih izdelovali naprave za predelavo odpadkov in njihov vračanje v proces izdelave higienskih izdelkov, del opreme pa je potrebno uvoziti in sicer v vrednosti 1.018.975 din.

Projekt predelave odpadkov bomo v prihodnjem obdobju dopolnjevali z možnostjo predelave vrst surovin, ki so za te namene dostopne na domačem trgu.

Na področju preskrbe z reprodukcijskimi materiali je ugotovljeno, da je možno pri domačih proizvajalcih tudi razviti materiale, ki jih do sedaj uvažamo. Strokovne službe bi bilo smoterno ojačiti in na tem neobdelanem področju pridobiti nove možnosti nadaljnjega razvoja, oziroma zmanjšanja odvisnosti naše proizvodnje od uvoza.

V cilju zmanjševanja uvoza nekaterih izdelkov za zdravstvo, smo pripravili zanimive projekte, po realizaciji teh se prekine z uvozom tovrstnih izdelkov, izdelava le-teh pa je osnovana izključno na uporabi domačih surovin:

— Sandrona, proizvodnja gips fiksirnih ovojev

— Medicinska plastika, izdelave kolostomi in urin vrečk.

Oba programa zahtevata le manjša investicijska vlaganja, skupno 10.502.000 din, vendar jih ne moremo realizirati, ker ni možen uvoz potrebne opreme.

V prizadevanju za racionalnejšo koriščenje energetskih virov so doseženi uspehi, saj ugotavljamo za 45 % zmanjšano uporabo mazuta ob povečani proizvodnji, nadalje z manjšimi tehničnimi rešitvami smo občutno zmanjšali uporabo vode in pare.

Izvajanje investicijskega programa poteka le delno po predvidenih programih. Nekateri investicijski predlogi so pripravljani, vendar bodo zaradi onemogočenega uvoza opreme ali zagotovitve sredstev odloženi za prihodnje obdobje:

— medicinska plastika

— sadrona — izdelava gips fiksirnih ovojev

— oprema za predelavo odpadkov

— transportna oprema za mikalnico.

V zaključni fazi so naslednji in-

vesticijski projekti:

— križno previjalna avtomata

— skladišče — koridor

— skladišče vnetljivih tekočin

— kompresor.

Za še uspešnejše vključevanje v izvoz naših izdelkov so bili pripravljene tudi novi izdelki v sodelovanju s komercialno službo in proizvodnjo v izdelavi postopkov izdelave izdelkov. Kaširani organ-tin je uspešno preizkušena zamenjave uvoženih organ-tinov, ki jih knjigovodnice v pretežni meri in večjih količinah uvažajo.

Ob kritičnem pomanjkanju surovin in nujni zamenjavi manj odgovarjajočih surovin je kontrolna služba uspešno posredovala med dobaviteljem in našo proizvodnjo. Na tem področju bomo morali tudi v prihodnje vzpostaviti še tesnejše odnose, ki bodo zagotavljali konstruktivno sodelovanje in kvalitetnejše materiale.

Vodja razvojno-tehničnega sektorja

Franc Peterlin, dipl. ing.

S sej samoupravnih organov

V mesecu novembru so imeli seje naslednji samoupravni organi:

— DS TOZD Saniteta

— DS TOZD Filtri — 2 krat

— Skupni delavski svet — 2 krat

— Komisija za nagrajevanje

— Poslovni odbor TOZD Saniteta

— Gospodarski odbor

Važnejše zadeve, ki so jih v novembru obravnavali delavci na samoupravnih organih:

OD

Skupni delavski svet je na svoji seji obravnaval vrednosti obračunskih kategorij in sprejel sklep, da se poveča vrednost kategorij za 5 % od 1. 11. 1980 dalje.

Komisija za nagrajevanje kot tudi skupni delavski svet sta sprejela naslednje sklepe:

1. Spremeni se osnova za izračun stimulativnega dela OD šoferjev:

— Prevožen km s tovorom in tekoči km

km s tovorom (tovornjak) 1,20 din

tekoči km (osebni avto, kombi) 0,80 din

spremljevalec tovora 0,60 din

Spremljevalcem — delavcem za razkladanje materiala iz kamiona, ki spremljajo šoferje na poti, pa pripada polovico voznikove postavke — kilometrine s tovorom.

2. Spremeni se Poslovnik o izračunavanju OD člen 17 točka 3/d in e. Novo besedilo se glasi:

d) povračilo stroškov za uporabo službenega vozila

1 prevožen km 6,00 din

e) povračilo stroškov za uporabo službenega vozila

1 prevožen km 0,80 din

Sprememba velja od 1. 11. 1980 dalje.

Skupni delavski svet je sprejel tudi isklep, da se povračilo stroškov za prevoz na delo in iz dela poveča za 12 %.

Investicije

Skupni delavski svet je v zvezi z nakupom osnovnih sredstev sprejel naslednje sklepe:

— odobri se uporaba sredstev za

nakup ognjevarne omare EC-25 in arhivskih prenosnih zabojev v skupnem znesku 64.471 din,

— odobrijo se sredstva v znesku 91.000,00 din za plačilo stroškov zazidalnega načrta Tosame, ki se financira:

— TOZD Saniteta: 70 %

— TOZD Filtri: 30 %

— odbrijo se sredstva za nakup rezervnih delov za elektronski računalnik P-359 v vrednosti 350.000 din,

— odobri se nabava gasilskega avtomobila v znesku 300.000 din in naslednja oprema v vrednosti 149.000 din:

— v ekonomskem sektorju pisalna miza s strojepisno,

— v splošno-kadrovskem sektorju železna omara za dokumente, arhivski zaboji, tehničnica za menzo, pisalna miza s stolom, tri garderobne omare,

— v finančno-računovodskem sektorju računski stroj in 2 kom omar,

— v tehnično-razvojnem sektorju 2 kom žepnih kalkulatorjev,

— v komercialnem sektorju tri kom računskih strojev.

Referendum in nadomestne volitve

Zaradi sprejema samoupravne akta Temelji plana je potrebno, da se v TOZD Saniteta in TOZD Filtri izvede referendum, ki naj bi bil v mesecu decembru 1980.

Oba delavska sveta sta sprejela naslednji sklep:

— Razpiše se referendum zaradi sprejema Temeljev plana TOZD, ki se izvede 23. 12. 1980.

Zaradi nepopolne sestave nekaterih samoupravnih organov oziroma delegacij, je potrebno izvesti nadomestne volitve v TOZD Saniteta.

Delavski svet TOZD Saniteta je sprejel naslednji sklep:
 — Razpišejo se nadomestne volitve, ki se izvedejo 23. 12. 1980 in sicer za delegate v naslednje organe:
 DS TOZD Saniteta
 — 1 delegatsko mesto

Odbor SDK TOZD Saniteta
 — 1 delegatsko mesto
 Skupni delavski svet
 — 1 delegatsko mesto
 Temeljna delegacija ZZD
 — 1 delegatsko mesto.
 Skubi Nada

Najvažnejše investicije v TOZD Filtri predstavljata linija za izdelavo sandrona ovojov in oprema za izdelke medicinske plastike, del svojih investicijskih sredstev, pa bo TOZD namenila za proizvodnjo in predelavo netkanega blaga. Z vpeljavo novih izdelkov bomo skušali obdržati sedanje število zaposlenih.

S planiranim gospodarjenjem predvidevamo, da bomo dosegli približno enakomerno rast (okoli 4 % letno) dohodka in čistega dohodka.

Samoupravni sporazum o temeljih plana DO

Ker sta TOZD Saniteta in TOZD Filtri ekonomsko in proizvodno nepovezani, se večji del tega sporazuma nanaša le na ureditev odnosov TOZD in DSSS. TOZD se medsebojno sporazumevata le o dveh skupnih zadevah:

- v prvih treh letih novega srednjeročnega obdobja je TOZD Saniteta dolžna vrniti TOZD Filtri izposojena dolgoročna sredstva,
- ker obe TOZD načrtujeta v temeljnih planih sredstva za proizvodnjo in predelavo netkanega blaga, sta TOZD do začetka izvajanja te investicije, dolžni vskladiti svoje interese in s tem zagotoviti čim smotnejšo porabo investicijskih sredstev.

TOZD bosta za nemoteno poslovanje na osnovi svobodne menjave dela namenjali del dohodka za DSSS in del investicijskih sredstev za nujne investicije v DSSS. Najpomembnejši investiciji v DSSS predstavljata računalnik v letu 1981 in razširitev skladiščnih prostorov. Natančen delež tako za poslovanje DSSS kot za investicije v DSSS, pa bomo določali z letnimi gospodarskimi načrti, glede na rezultate gospodarjenja in na pomembnost posameznih del oziroma investicije za določeno TOZD.

Olga Jeretina

Srednjeročno planiranje

V tem sestavku bi vas radi na kratko seznanili s potekom priprav in bistveno vsebino predlogov temeljev plana TOZD Saniteta in TOZD Filtriv ter Samoupravnim sporazumom o temeljih plana DO Tosama, ki so jih v začetku tega meseca delavski sveti dali v javno obravnavo.

Ti planski dokumenti predstavljajo najvažnejšo fazo v procesu srednjeročnega planiranja, saj si z njimi zastavljamo cilje gospodarjenja v naslednjih petih letih, hkrati pa bodo služili kot osnova za izdelavo srednjeročnega plana. Ker je dobro gospodarjenje z družbenimi sredstvi vseh samoupravljalcev, je nujno, da se seznanimo z vsebino teh dokumentov in se potem odločimo za takšno gospodarjenje kot je opredeljeno s predlogi, ali pa predlagamo boljše rešitve. Zato bodo delavci TOZD sprejemali temelje plana z osebnim izjavljanjem na referendumu, samoupravni sporazum pa naj bi sprejemal skupni delavski svet, potem ko ugotovi, da je v skladu s sprejetimi temelji plana TOZD.

Predloge teh dokumentov smo pripravili v Ekonomsko planskem sektorju v sodelovanju s komisijami, ki so odgovorne za pripravo srednjeročnega plana in drugimi strokovnimi službami.

Temelji plana TOZD Saniteta

Glede na napovedane težke pogoje v naslednjem srednjeročnem obdobju ter razmeroma majhne možnosti za razširitev proizvodnih zmogljivosti, predvidevamo v TOZD Saniteta nižje naraščanje obsega proizvodnje in prodaje, kot je bila običajna v preteklih letih. Predvideni povečan obseg proizvodnje in prodaje v celotnem srednjeročnem obdobju bomo skušali doseči na račun modernizacije proizvodnje in novih kapacitet in predvsem na račun boljše gospodarjenja kot je boljša izraba obstoječih kapacitet, delovnega časa, surovin in repromateriala in podobno.

Na področju zunanjetrgovine si bomo skušali s prodajo naših izdelkov na zunanji trg sami zagotavljati potrebna devizna sredstva. Pri tem bomo težili za trajnejšim po-

vezovanjem z našimi tujimi partnerji in da bomo izvažali predvsem izdelke z višjo stopnjo predelave in pokritja. Kot je že omenjeno, predstavljajo investicije TOZD Saniteta predvsem manjše nujne modernizacije in odpravo ozkih grl v proizvodnji. Večji investiciji sta le rekonstrukcija in modernizacija oddelka belilnice ter razširitev proizvodnje netkanega blaga. Zato se bo tudi število zaposlenih v TOZD Saniteta povečalo le minimalno.

Ob upoštevanju navedenih ciljev gospodarjenja predvidevamo, da bo dohodek iz leta v leto približno enakomerno naraščal (od 3 do 5 % letno), hkrati z njim pa tudi čisti dohodek, saj večjih obveznosti iz dohodka ne predvideva noben TOZD.

Temelji plana TOZD Filtri

Predlog temeljev plana TOZD Filtriv je postavljen na napovedi raziskave trga, da bo zaradi težkih razmer prodaja cigaretnih filtrov upadala, zato bomo začeli preusmerjati proizvodnjo na druge izdelke kot so sadrona ovoji in izdelki medicinske plastike, s čimer bomo nadomeščali postopni izpad dohodka iz proizvodnje in prodaje cigaretnih filtrov. Zaradi potrebe po deviznih sredstvih za proizvodnjo cigaretnih filtrov, bomo tudi prodajo tega izdelka usmerili le na zunanji trg.

Zaključek tekmovanj v počastitev 29. novembra — dneva republike

Sportne komisije pri konferenci osnovnih organizacij sindikata in predsedstva osnovne organizacije Zveze socialistične mladine so tudi letošnje leto organizirale tekmovanje v počastitev 29. novembra — dneva republike. Tekmovanja so potekala v naslednjih panogah: šah, namizni tenis, streljanje z zračno puško in kegljanje.

Zelo uspešna in množična sta bila tekmovanja v streljanju in kegljanju, saj se je v teh panogah prišlo pomeriti kar 55 moških in 14 deklet. Veliko manjša pa je bila udeležba tekmovalcev v namiznem tenisu in šahu. V prihodnje bo še več pozornosti in truda potrebno vložiti prav v zagotavljanje množičnosti.

Pred pričetkom tekmovanj pa bo nujno potrebno oceniti zanimanje in pripravljenost tekmovalcev za sodelovanje v posameznih panogah tekmovanja.

Razglasitev rezultatov in podelitev priznanj najboljšim športnikom je bilo v petek, 28. novembra 1980 ob 13. uri v jedilnici delovne organizacije.

Na tej kratki in prijetni slovesnosti so bili prisotni športnice in športniki, predstavniki družbeno-političnih organizacij in samoupravnih organov in vodilni delavci delovne organizacije.

V tekmovanju Konference osnovnih organizacij sindikata so bili doseženi naslednji rezultati:

Streljanje — moški:

1. mesto: KOVIČ Janez
2. mesto: KOS Ivan
3. mesto: VIDOVIČ Ivan
PRENAR Jože

Streljanje — ženske:

1. mesto: KOVIČ Marjeta
2. mesto: KERČ Joži
3. mesto: PREMC Helena

Namizni tenis — moški:

1. mesto: ŠTRUKELJ Marjan
2. mesto: PRENAR Jože
3. mesto: POZNIČ Marjan

Šah — moški

1. mesto: HAFNER Marjan
2. mesto: LIMONI Janez
3. mesto: ŠTRUKELJ Zdravko

Kegljanje — moški

1. mesto: KERČ Jože
2. mesto: HAFNER Marjan
3. mesto: CAPUDER Albert

Kegljanje — ženske

1. mesto: KERČ Joži
2. mesto: DRČAR Marta
3. mesto: ŠTRUKELJ Minka

V tekmovanju osnovne organizacije Zveze socialistične mladine TOSAMA pa je vrstni red najboljših naslednji:

Streljanje — moški:

1. mesto: CAPUDER Alojz
2. mesto: CERAR Franc
3. mesto: ŠTRUKELJ Zdravko

Namizni tenis — moški

1. mesto: POZNIČ Marjan

2. mesto: ŽORDANI Stane
3. mesto: PESTOTNIK Franc

Šah — moški

1. mesto: ŠTRUKELJ Zdravko
2. mesto: ARNUŠ Franc
3. mesto: OCEPEK Vinko

Kegljanje — moški

1. mesto: PRENAR Silvo
2. mesto: STARE Janez
3. mesto: ŠTRUKELJ Zdravko

Kegljanje — ženske

1. mesto: KOLENKO Tončka
2. mesto: CERAR Breda
3. mesto: AVBELJ Julijana
Franc Arnuš

Osebne vesti

Rojstni dan praznuje od 12. 12. 1980 do 11. 1. 1981

TOZD SANITETA

Mikalnica

24. 12. Bedenik Štefka, 18. 12. Cerar Ivanka, 8. 1. Dečman Pavla, 2. 1. Grilj Tončka, 3. 1. Gaberšek Mihela, 31. 12. Jemec Dragica, 31. 12. Kovič Ivanka, 10. 1. Lavrič Vera, 15. 12. Lebar Marija, 21. 12. Novak Lada, 31. 12. Prelovšek Ani, 21. 12. Pele Ivanka, 25. 12. Strukelj Stane, 26. 12. Urankar Ivanka, 13. 12. Urankar Štefka, 28. 12. Zebovec Olga, 19. 12. Marčun Metoda

Otroška konfekcija

18. 12. Cvetkovič Stanka, 31. 12. Homar Marija, 18. 12. Lenček Štefka — Miš, 28. 12. eLnček Štefka, 5. 1. Rokavc Valentina, 9. 1. Urbanija Veri, 14. 12. Šebalj Marija

Sanitetna konfekcija

29. 12. Armeni Ana, 16. 12. Bolhar Majda, 19. 12. Bervar Ani, 3. 1. Berk Tatjana, 2. 1. Birk Francka, 10. 1. Grkman Vida, 2. 1. Gaberšek Julijana, 31. 12. Gregorič Bojan, 11. 1. Hribar Martina, 16. 12. Kaplja Zofka, 2. 1. Kropivšek Marjeta, 1. 1. Kralj Tinca, 22. 12. Korošec Tatjana, 13. 12. Lukman Marija, 29. 12. Maček Marjana, 27. 12. Prelesnik Julči, 10. 1. Rokavc Vera, 9. 1. Ustar Magda, 16. 12. Žužek Tilka

Tkalnica ovojev

26. 12. Cerar Ivan, 12. 12. Cerar Bernarda, 1. 1. Govekar Verona, 17. 12. Horvat Vika, 11. 1. Kovič Janez, 25. 12. Križman Štefka, 17. 12. Ogorevc Ivanka, 15. 12. Strukelj Silva, 20. 12. Vidergar Andrej

Pripravljalnica

18. 12. Brodar Nežka, 7. 1. Lipovšek Miro, 4. 1. Trdin Joži

Avtomatska tkalnica

22. 12. Kerč Janez, 24. 12. Krašovec Stanko, 4. 1. Lenček Pavla, 17. 12. Povirk Francka, 19. 12. Pevec Ivanka, 1. 1. Pojbič Marija, 23. 12. Te-

kavc Tončka, 20. 12. Teran Anton

Belinica

31. 12. Prenar Silvo

Vlaknovinski oddelek

28. 12. Bevc Peter, 16. 12. Cerar Silvo, 12. 12. Vesel Albin

TOZD FILTRI

22. 12. Ficko Anton, 12. 12. Kerč Štefka, 20. 12. Klopčič Ivanka, 16. 12. Merkužič Cvetka, 29. 12. Ocvirk Tončka, 28. 12. Sitar Marija, 7. 1. Stopar Marija

DSSS

Pomožni obrati

2. 1. Banko Janez, 1. 1. Dolgan Dušan, 10. 1. Hribar Ivan, 23. 12. Hribar Jože, 3. 1. Pernuš Srečo, 8. 1. Peterka Anton, 18. 12. Svetlin Janez, 26. 12. Svetlin Štefan, 19. 12. Rusjan Silvo

Skupne službe

13. 12. Florjančič Olga, 23. 12. Kralj Janez, 8. 1. Sušnik Jože, 4. 1. Rode Sonja, 8. 1. Ravnik Marija

Komerciala

10. 1. Pestotnik Franc, 23. 12. Rozman Štefan, 2. 1. Rode Neli, 12. 12. Sedeljšak Franc

PRIŠLI V DELOVNO ORGANIZACIJO:

- Marčun Metoda
Florjančič Helena
Rems Olga
Jarkovič Martin
Kovič Valentin
Hafner Brane

ODŠLI IZ DELOVNE ORGANIZACIJE

- Bergant Andrej — JLA
Kosec Dušica — sporazumno
Urbanija Franc — sporazumno

POROČILI SO SE:

- PIRNAT Dušan in VREČAR Mira
Iglič Pavli — hči

RODILI SO SE:

- Urbaniji Mariji — hči
Brecljnik Nuši — hči
Ravnik Marjani — hči

ZAHVALE

Vsem sodelavkam in sodelavcem v tkalnici ovojev in konfekciji ter sindikalni organizaciji se iskreno zahvaljujemo za izrečeno sožalje, podarjene vence ter prispevke ob smrti našega dragega očeta Miha Adlešiča.

Ivanka, Zinka, Štefka

Ob smrti mojega dragega brata ROMANA STARBKA, se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz TOZD FILTRI za darovano cvetje, izrečena sožalja in finančno pomoč.

Zahvala tudi oktetu Tosama za odpete pesmi in vsem, ki ste mi

izrekli sožalje in ga spremljali na zadnji poti.

Majda KRALJ

Ob boleči izgubi moje mame se vsem sodelavkam in sodelavcem iz mikalnice iskreno zahvaljujem za izrečeno sožalje in denarno pomoč. Obenem se zahvaljujem tudi sindikalni organizaciji.

Anica CIMBOLA

Iskreno se zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz mikalnice za izraze sožalja in denarno pomoč ob smrti mojega očeta.

Marija LEBAR

Ob izgubi drage mame se zahvaljujem vsem sodelavkam iz konfekcije za darovano cvetje in izrečena sožalja.

Sindikalni organizaciji se zahvaljujem za denarno pomoč.

Vsem iskrena hvala!

Pepca VLAHINJA

ZAMUDNIKI V MESECU NOVEMBRU 1980

Radkovič Vinko, dvakrat, 3. in 7. 11., Tratnik Janez dvakrat, 12. in 13. 11., Strehar Zvonka trikrat, 8., 17. in 20. 11., Dečman Viktor dvakrat 18. in 28. 11., Križman Zoran dvakrat, 8. in 20. 11 1980.

V zadnji številki Tosame je prišlo pri objavi zamudnikov do ne-ljube pomote, ker je bilo med zamudniki objavljeno ime Slavka Klopčiča, katero pa ni sodilo v ta spisak.

Pravilno se glasi ime zamudnika: Franc Klopčič, delavec v vlaknovinskem oddelku, ki je v mesecu oktobru, kot je bilo že objavljeno, zamudil dvakrat.

Izdaja: TOSAMA

Uredniški odbor:

Dušan Borštinar, Marta Drčar, Olga Jeretina, Marjana Lubi- nič, dipl. iur., Zdenka Kokalj — blagajnik, Ivanka Ogorevc, Franc Arnuš, Miha Andrejka, Jože Podpeskar, dipl. ing., Ma-rija Presekar — korektor, To- ne Stare — fotograf, Vladka Berlec — glavni urednik.

Naklada: 1.300 izvodov.

Tisk: Papirkonfekcija Krško

Nagradna križanka

	VIC	TRIPOM ZA SEKA- NJE DRV	IZDELEK "KRKE"	IZREK	RIMSKA ENA	VEZNIK	ANGL. PEVEC	ZDRAVIL RASTLINA	PETER VAN...	SOC. REP.	HAMERA	ZACET. ABECEDA	
ITAL. PESNIK					TOVARNA PLETENI NEDOL. OD OBSEDEH							PREDLOG Ž. IME	ONESNA- ZENJA
ŽENSKO IME			PREDPU- NA V TUKAH GOSPODAR			TAKŠEN PONAVLJA- KA				ZAGOZDA SIJAJ			
TA				VRSTA KOVINE U TANT					OSTRE- ŠJE				
OZNAKA ŠPANIJE	DOBREGA OKUSA OBL. POM. OLAGOLA							KOVAČ ŽARNO	BLAGO ZA KAVBOJKE NEDOL. OD RAZTEPEN				
AV. OZ. LJUBLJ.		SNOP SLAME PLOSKOVI MERA					VRSTA TRIBE ZBODEN					VEZNIK SANDALI	
TUJE M. IME				SL. PEVKA LOTO							REKA V SZ		
SAMOGL.	OKENSKA NAVJONICA ODDAJAH- JE							PRED- LOG		MLAHA- VOST	PLEMISK DEČEK TEDI		
KEM. SIMBOL ZA ČERIJ		KALEH IMA DOVO- LJ ZRAKA						TURŠKO LJUDSTVO V SZ					
AVTO MOTO ZVEZA			UJEVIĆ PREDLOG					BDEZ- BARVNI PLIN				ZI. ČRKA ABEC. VEK	
SEST. Š. M. OBLIKA UTRDBE	PREBIV. IRSKO OBLIKA UTRDBE				TONA JEZERO V SZ								
PIKAJOČA ŽUŽELKA			VODNA ŽIVAL				VLADAR NASLOV NAROD	SLOV. NAROD			BOGINJA JEZE POLET		
NEOKU- SNI IZDELKI			DRŽAVA V AZIJI					LAHKA TKANINA OZNAKA ZEHICE				PRVI SAMOGL. CELJE	PREDLOG
DEL VOZA			PRIIR- DILNICA TOČKA			PREB. AZIJE SAMOGL							KEM. SIMB. ZA DUŠIK
HLAČE (HRVATSKO)									GRŠKA BOGINJA				